

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายสมชาย พงษ์ธา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดกรณีนายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง ส่งคำร้อง ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ กรณีนายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ครบวาระการดำรงตำแหน่งวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาทเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และจากการตรวจสอบ

ปรากฏว่า เทศบาลเมืองนราธิวาสมีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ รวม ๔๔๓,๒๖๕,๐๐๓.๑๕ บาท อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าว ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารภายในกำหนดเวลา แต่ไม่ครบถ้วนถูกต้อง

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมทั้งส่งเอกสารประกอบให้ครบถ้วน และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าไม่สามารถส่งเอกสารประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้ เนื่องจากถูกเจ้าหน้าที่ฟ้องล้มละลายอยู่ระหว่างการพิทักษ์ทรัพย์ และกำลังปรับปรุงโครงสร้างหนี้ยังไม่แล้วเสร็จ ทำให้รายละเอียดทรัพย์สินหนี้สินไม่ครบถ้วน

เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมโดยการสอบปากคำผู้ถูกร้อง นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล และนางสาวทัศนาว เทพสุวรรณ พยาน สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๕ ห้อง ๕๑๔ ซอยราชวิถี ๗ ถนนรางน้ำ แขวงราชเทวี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีอาชีพรับจ้าง เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส และได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อเทศบาลเมืองนราธิวาส เพื่อส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. พร้อมกับผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลคนอื่นแต่แนบเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนโดยขาดสำเนาโฉนดที่ดินที่นำไปจำนองไว้แก่ธนาคาร สำเนาสมุดคู่ฝากซึ่งเข้าใจว่าไม่ต้องแนบ และสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเนื่องจากในขณะนั้นมีรายได้เฉพาะค่าตอบแทนจากทางราชการปีละ ๖๒,๐๔๐ บาท คำนวณแล้วไม่ถึงเกณฑ์จึงไม่ยื่นแบบ ฯ ต่อมาเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เดินทางไปรับเอกสารประกอบเพิ่มเติมและชี้แจง เรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาสราย ที่สำนักงานเทศบาลเมืองนราธิวาส แต่ผู้ถูกร้องพักอาศัยอยู่ที่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ จึงมอบหมายให้นางโชคดี เทพสุวรรณ ซึ่งเป็นมารดา และนางสาวทัศนาว เทพสุวรรณ ซึ่งเป็นน้อง ดำเนินการแทน แต่ยังไม่ได้ไปขอเอกสารโฉนดที่ดินที่จำนองไว้จากธนาคาร เนื่องจากผู้ถูกร้องถูกดำเนินคดีเช็คและคดีกู้ยืมไม่สามารถติดต่อกับผู้ใดได้ ทำให้ไม่สามารถส่งเอกสารให้แก่สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงรวม ๓ ฉบับ คือ หนังสือ ฉบับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ หนังสือ ฉบับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๑๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๕ และหนังสือ ฉบับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ หนังสือทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล เป็นผู้รับแทน ตามใบตอบรับของไปรษณีย์ แต่ผู้ถูกร้องอ้างว่าไม่เคยได้รับหนังสือทั้ง ๓ ฉบับ เพราะอยู่ที่ต่างจังหวัด และไม่เคยติดต่อไปที่บ้านบิดาที่จังหวัดนครราชสีมา บิดามารดาและน้องผู้ถูกร้องไม่สามารถติดต่อผู้ถูกร้องได้เพราะไม่ทราบที่อยู่ของผู้ถูกร้องที่แน่นอน เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๖ ผู้ถูกร้องได้มาพักในกรุงเทพมหานคร จึงติดต่อไปที่จังหวัดนครราชสีมา และนางสาวทัศนาวบอว่าเทศบาลเมืองนครราชสีมา ระบุการจ่ายเงินค่าตอบแทนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนครราชสีมา เมื่อผู้ถูกร้องติดต่อกับเทศบาลเมืองนครราชสีมา และได้รับแจ้งว่าจังหวัดนครราชสีมาได้มีหนังสือมาสอบถามในกรณีที่ผู้ถูกร้องไม่ชี้แจงเหตุผลในการไม่ยื่นเอกสารประกอบต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเหตุให้เทศบาลเมืองนครราชสีมา ระบุการจ่ายเงินค่าตอบแทน ผู้ถูกร้องจึงทำหนังสือชี้แจงต่อนายกเทศมนตรีเมืองนครราชสีมา ตามหนังสือลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๖

สำหรับคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฉบับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๔๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ ซึ่งปรากฏชื่อ นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล เป็นผู้รับนั้น นางสาวทัศนาวเป็นผู้ส่งให้ตามที่อยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๐๕ ห้อง ๕๑๔ ซอยราชวิถี ๗ ถนนรางน้ำ แขวงราชเทวี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ผู้ถูกร้องจึงได้มาให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. แต่ไม่สามารถยื่นเอกสารประกอบได้ เนื่องจากเอกสารอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา แต่จะรวบรวมและส่งให้เร็วที่สุด และมีได้ตั้งใจหรือมีเจตนาที่จะไม่ยื่นเอกสารประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด ประกอบกับเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินครั้งแรก จึงไม่เข้าใจว่าต้องแนบเอกสารใดบ้าง

ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๗ ชี้แจงต่อผู้ร้องโดยอ้างถึงหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๕๒๕ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ ว่าเหตุที่ไม่สามารถยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากถูกเจ้าหน้าที่ฟ้องล้มละลายเมื่อประมาณปี ๒๕๔๔ ต่อศาลจังหวัดนครราชสีมา และขณะนี้อยู่ระหว่างปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่จะรวบรวมเอกสารให้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๗

นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล พนักงานบริษัท ออมเงิน จำกัด ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า นางสาวเฉลิมศรี ทำงานที่บริษัทดังกล่าว ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ จนถึงปัจจุบัน และเป็นพนักงานของบริษัทเพียงคนเดียว บริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทครอบครัวของผู้ถูกร้อง คือ นายเจริญ เทพสุวรรณ นางโชคดี เทพสุวรรณ นางสาวทัศนาว เทพสุวรรณ และนางสาวมณจันทร์ เทพสุวรรณ ซึ่งเป็นบิดามารดาและน้องผู้ถูกร้อง ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๖๖-๒๖๘-๒๗๐ ถนนพิชิตบำรุง ตำบลบางนา อำเภอมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ครอบครัวของผู้ถูกร้องพักอาศัยอยู่ชั้นบนของบริษัท และผู้ถูกร้องได้ย้ายไปอยู่ที่จังหวัดกระบี่เมื่อประมาณ ปี ๒๕๔๓ หรือ ๒๕๔๔ จำนวนที่ไม่ได้แน่ชัด ประมาณปี ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องได้โทรศัพท์ติดต่อ นางสาวทัศนาวตลอด สำหรับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ดับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ดับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๓๘ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๕ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ดับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๔๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ ที่ส่งถึงผู้ถูกร้อง นางสาวเฉลิมศรีเป็นผู้ลงชื่อรับหนังสือดังกล่าวแทนเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๕ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๗ ตามลำดับ และได้นำไปมอบให้นางสาวทัศนาวทุกฉบับ

นางสาวทัศนาว เทพสุวรรณ น้องผู้ถูกร้อง ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า นางสาวทัศนาวพักอยู่บ้าน เลขที่ ๒๗๐ ถนนพิชิตบำรุง ตำบลบางนา อำเภอมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส พร้อมกับครอบครัว และผู้ถูกร้อง โดยเป็นที่ตั้งของบริษัท ออมเงิน จำกัด หลังปี ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องย้ายไปอยู่ที่จังหวัดกระบี่ โดยจะโทรศัพท์ติดต่อกันสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง สำหรับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวม ๔ ฉบับ ซึ่งได้รับจากนางสาวเฉลิมศรีได้ส่งให้แก่ผู้ถูกร้องตามที่อยู่ของผู้ถูกร้องแจ้งให้ทราบ

ผู้ร้องได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ มีมติ เป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๗ เสียง ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาสภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด จึงเสนอเรื่อง ขอให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง

มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ จึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ไม่มีผู้แนะนำว่าจะต้องทำอะไร ผู้ถูกร้องประสบความล้มเหลวทางธุรกิจ และถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๕ และศาลมีคำพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ตามคดีหมายเลขคำที่ ๒๑๓/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๕/๒๕๔๕ และยังถูกกล่าวหาว่าออกเช็คโดยมีเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ผู้ถูกร้องไปจากจังหวัดนราธิวาสเพื่อหาเงินมาชำระหนี้และเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ทั้งไม่มีที่ปรึกษา และไม่ทราบว่าเมื่อถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้วจะต้องดำเนินการอย่างไร หากทราบว่าแม้ถูกฟ้องหรือถูกพิทักษ์ทรัพย์ก็สามารถยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบได้ ผู้ถูกร้องจะรีบดำเนินการทันที

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่าข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้

พิจารณาแล้ว ขณะคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และวรรคสี่ บัญญัติให้บรรดาคดีใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐๐ ดำเนินการต่อไป คดีจึงอยู่ใน

อำนาจพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้ดำเนินการปรับปรุงให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญย่อมมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีตามคำร้องของผู้ร้องต่อไปได้

ปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยในประการที่ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ หรือไม่ ข้อเท็จจริงเบื้องต้นตามคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องฟังเป็นยุติได้ว่า เทศบาลเมืองนราธิวาส มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ รวมทั้งสิ้น ๔๔๓,๒๖๕,๐๐๓.๑๕ บาท จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาของเทศบาลเมืองที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาทเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส ได้รับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในกำหนดระยะเวลาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ปรากฏว่าผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบในกรณีเข้ารับตำแหน่งไม่ถูกต้องครบถ้วน และไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

พิจารณาแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และมาตรา ๓๓ กำหนดให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมาภายในเวลาที่กำหนดไว้ โดยห้ามข้อยกเว้นประการใดไม่ แม้ผู้ถูกร้องจะถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีล้มละลาย หรือถูกกล่าวหาว่าออกเช็คโดยมีเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ผู้ถูกร้องก็ยังมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ กำหนด และแม้ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีดังกล่าวภายในกำหนดเวลากรณีเข้ารับตำแหน่ง แต่เอกสารประกอบดังกล่าวไม่ถูกต้องครบถ้วน ส่วนกรณีเมื่อพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ถูกร้องกลับมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเลย เมื่อผู้ถูกร้องได้รับหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้ถูกร้องจัดส่งสำเนาเอกสารประกอบพร้อมลงลายมือชื่อกำกับทุกหน้าไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งให้ชี้แจงกรณีที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีหลายครั้ง ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องที่จะดำเนินการส่งเอกสารประกอบบัญชีที่ยื่นไว้กรณีเข้ารับตำแหน่งให้ถูกต้องครบถ้วน ตลอดจนยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีได้ หากผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาหรือจงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีดังกล่าว ผู้ถูกร้องก็ควรจะได้รับดำเนินการแก้ไขหรือดำเนินการเสียโดยเร็ว แต่ผู้ถูกร้องกลับมิได้ดำเนินการอย่างใด พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องจึงสะท้อนเจตนาของผู้ถูกร้องอย่างชัดแจ้งว่าจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งให้ถูกต้องครบถ้วน และจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ กำหนด การกระทำของผู้ถูกร้องจึงต้องตามมาตรา ๓๔ และห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามคำร้องของผู้ร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายพิรวัฒน์ เทพสุวรรณ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ ข้อ ๓ ประกอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และมาตรา ๓๐๒ วรรคหนึ่ง (๒)

นายสมชาย พงษ์ธา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ